

בבית המשפט העליון

בג"ץ 8902/18

בג"ץ 9199/18

כבוד השופט נ' הנדל

לפני :

מוקד – המרכז הישראלי לקידום הדמוקרטיה
והגנה על זכויות אדם
אחריות – ייצוג והכוון כלכלי

העותרת בבג"ץ 8902/18 :

העותרת בבג"ץ 9199/18 :

נ ג ד

1. כנסת ישראל
2. יו"ר ועדת חוק, חוקה ומשפט
3. ממשלת ישראל
4. שר האוצר
5. רשות המיסים

המשיבים בבג"ץ 8902/18 :

1. כנסת ישראל
2. יו"ר ועדת חוק, חוקה ומשפט
3. ועדת חוק, חוקה ומשפט של הכנסת
4. ממשלת ישראל
5. שר האוצר
6. רשות המיסים
7. בנק ישראל

המשיבים בבג"ץ 9199/18 :

לשכת עורכי הדין בישראל

המבקשת להצטרף כ"ידיד
בית המשפט" :

בקשה לדחיית מועד דיון מטעם העותרות ; בקשה
להצטרף להליך

עו"ד ד"ר איתן פינקלשטיין ;
עו"ד אלימלך דלבקוביץ

בשם העותרות :

עו"ד אורי גולדמן ; עו"ד מיכאל כשכאש

בשם המבקשת להצטרף
כ"ידיד בית המשפט" :

החלטה

1. עתירות אלה הוגשו בחודש דצמבר 2018, וביום 18.3.2019 הורתה חברתי, השופטת ע' ברון, כי הן יישמעו לפני הרכב עד ליום 1.9.2019. בתאריך 4.7.2019 הגישה לשכת עורכי הדין בקשה להצטרף להליך כ"ידיד בית המשפט". הואיל והדיון נקבע ליום 15.7.2019, עקב פגרת הקיץ, צוין כי המשמעות המעשית של קבלת הבקשה היא דחיית הדיון, ולכן נדחתה הבקשה. היום, ביקשו שתי העותרות לדחות את הדיון ולקיים אותו במהלך חודש ספטמבר 2019. זאת, במטרה לאפשר ללשכת עורכי הדין להציג את עמדתה בהליך, ומשום שלטענתן באי כוחן אינם ערוכים לדיון במועד הקבוע כעת מטעמים שונים. ב"כ כנסת ישראל וב"כ ממשלת ישראל השאירו את ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט.

2. בהעדר התנגדות, ועל רקע בקשת ההצטרפות להליך, החלטתי להיעתר לבקשת הדחייה – למרות שעלולות להיות לה השלכות מעשיות בהמשך הדרך. ברם, ב"כ העותרות מודעים לכך, וביקשו את אשר ביקשו. לכן יידחה הדיון תוך הוראה שהמועד החדש ייקבע, ככל הניתן, במהלך חודש ספטמבר 2019.

3. באשר לבקשת הלשכה להצטרף להליך, עיון בה מגלה כי הטענות העיקריות שבדעת הלשכה להעלות כלפי החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018, מתחלקות לשתי קטגוריות: הראשונה, נושאת אופי ציבורי ועוסקת בפגיעתו של החוק ביכולת הבחירה של חשודים או נאשמים לבחור סניגור כרצונם – ורעותה מתמקדת "בהגנה על האינטרסים המשותפים" של חברי הלשכה, שהחוק מקשה עליהם, כביכול, לגבות את שכר טרחתם.

בנסיבות אלה, דין בקשת הצירוף להידחות בכל הקשור לקטגוריה השנייה של הטענות – שלגביהן הלשכה הצהירה בפה מלא כי היא צד מעוניין, המבקש להגן על אינטרסים כלכליים ספציפיים של חבריו, ומכאן שמוסד ידיד בית המשפט אינו הבמה המתאימה להצגתן (ראו, למשל, שי פרבר ידיד בית המשפט 212-213 ו-220 (2018)). לעומת זאת, בקשת ההצטרפות בנוגע לקטגוריה הראשונה של הטענות תובא לפני ההרכב במהלך הדיון בתיק. מבלי להביע עמדה לגבי גורל הבקשה, לשכת עורכי הדין תגיש את עמדתה בנוגע להשלכות הציבוריות של חוק המזומן עד ליום 24.7.2019. המשיבים יגיבו לעמדה זו עד ליום 28.8.2019.

כמובן, אין בדברים כדי למנוע מהלשכה להגיש עתירה עצמאית, שבה תוכל לפרוש את מכלול טענותיה. עם זאת, יובהר כבר כעת כי אם תבקש הלשכה להגיש עתירה כזו, ולקיים את הדיון בה במועד שבו יתקיים הדיון בעתירות הנוכחיות, עליה להגיש אותה לא יאוחר מן המועד שנקבע להגשת עמדתה בהליך דנן.

ניתנה היום, ח' בתמוז התשע"ט (11.7.2019).

ש ו פ ט